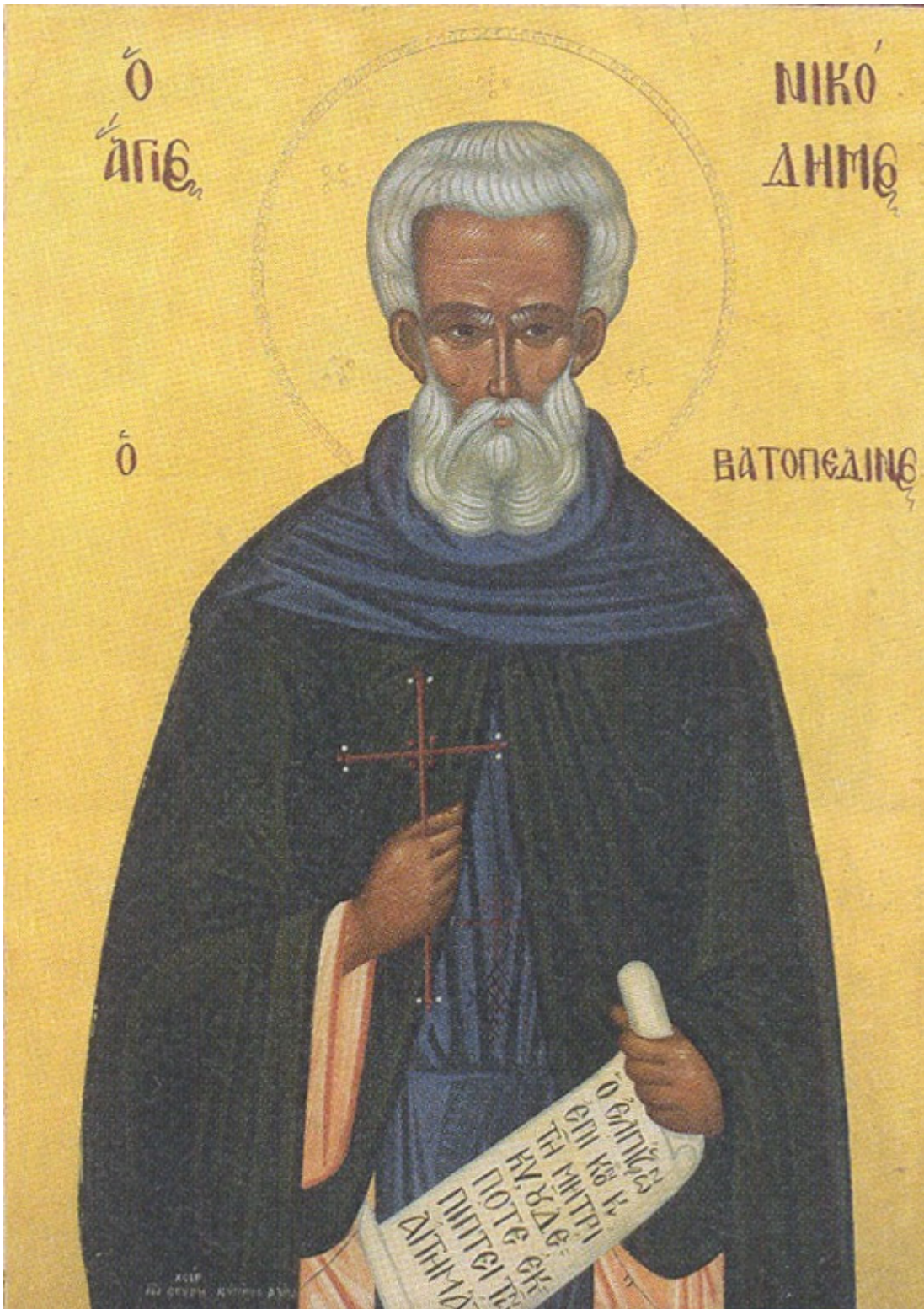

11 Ιουλίου 2014

Άγιος Νικόδημος ο Ησυχαστής (†1322)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Συναξαριακές Μορφές](#)

Αγιορείτης Άγιος Μνήμη 11 Ιουλίου

Είναι γεγονός πως ή ιερά μονή Βατοπαιδίου κατά τον 14ο αιώνα, τον χρυσό αιώνα του Αγίου Όρους, αποτελεί ισχυρό, ακμαίο και φημισμένο κέντρο του ησυχασμού. Γι' αυτό συνάζει εντός και γύρω της σπουδαίες ησυχαστικές μορφές όπως των αγίων Σάββα του Νέου, Γρηγορίου Παλαμά, Φιλοθέου Κοκκίνου και Νικοδήμου του Ησυχαστού. «Όλοι τους ήταν θερμοί υπέρμαχοι της ησυχαστικής εμπειρίας και θεολογίας κι επιλέγουν ως τόπο ασκήσεως τους, είτε τη Μονή, είτε τα γειτονικά κελλιά της».

Ο όσιος Νικόδημος, κατά κόσμο Νικηφόρος, ασκήτευε σε κελλί κοντά στη μονή Βατοπαιδίου στις αρχές του 14ου αιώνα. Προήρχετο από το όρος του Αυξεντίου, πού βρισκόταν κοντά στη Χαλκηδόνα της Μικράς Ασίας και αποτελούσε περίφημο μοναστικό κέντρο από τον 5ο αιώνα. Λόγω επιδρομών των Τούρκων ήλθε στο Άγιον Όρος και εγκαταστάθηκε πλησίον της μονης Βατοπαιδίου. Εκεί τον βρήκε ο άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς ασκούμενο και λόγω της μεγάλης του αρετής θέλησε να του υποταχθεί. Πληροφορίες σχετικές μας δίνει ο άγιος Φιλόθεος ο Κόκκινος στην εξαίσια βιογραφία του: Ο άγιος Γρηγόριος «παρά τη του Βατοπεδίου γενόμενος λαύρα Νικοδήμω φοιτά τω γενναίω, ανδρί θαυμαστώ κατά τε πράξιν και θεωρίαν, ως οι Άθω παροικούντες πλην ολίγων είσασι πάντες, κατά μεν τον Αυξεντίου βουνόν, ος απαντικρύ Βυζαντίου προς ανατολάς εν Χρυσουπόλει πέραν προς τω άκρω κείται της Προποντίδος, πρότερον πάσαν αρετής οδόν ησκηκότι προς άκρον, εν τη του Βατοπεδίου δ' ες ύστερον γενομένω και τους αυτούς της αρετής άθλους μετά της σης σπουδής και της προθυμίας επί πλείστον διηνυκότι, ένθα δη και του θαυμαστού και μακαρίου μακαρίως διά Χριστόν τετύχηκε τέλους. Τούτω τοίνυν καλώς ο καλός εκεί Γρηγόριος προσελθών αυτού πού σκηνομένω καθ' ησυχίαν και κείρεται παρ' αυτού και προς υποταγήν εαυτόν τελείαν εκδίδωσιν».

Ευρισκόμενος πλησίον του θεοφόρου αυτού Γέροντος ο άγιος Γρηγόριος είχε τελεία υπακοή και υποταγή, συνεχή νηστεία και αγρυπνία, ακατάπαυστη προσευχή, θερμή θεοτοκοφιλία, αγιοφάνειες και υψηλές πνευματικές καταστάσεις, στις όποιες τον οδηγούσε και διατηρούσε ο θεωρητικός και διακριτικός όσιος Νικόδημος. Κατά την περίοδο αυτή κατόπιν παρουσίας του Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου του υποδείχθηκε να επαναλαμβάνει στην προσευχή του· «Φώτισόν μου το σκότος».

Όλοι οι βιογράφοι του αγίου Γρηγορίου του Παλαμά αναφέρονται στον Γέροντα του όσιο Νικόδημο και τον ονομάζουν: «γενναίον και θαυμαστόν Μοναχόν κατά πράξιν και θεωρίαν, γνωστόν εις ολόκληρον το Άγιον Όρος διά την αρετήν του».

«Πολύ γνωστόν σε όλους τους αγιορείτας. ο Νικόδημος ζούσε ησυχαστικά και ήταν μεγάλος Γέροντας». Πηγή όλων των πληροφοριών είναι ο άγιος Φιλόθεος ο Κόκκινος.

Κατά τον άγιο Φιλόθεο· «Τρίτος ενιαυτώς τω Γρηγορίω μετά την αποταγήν ην και Νικόδημος ο καθηγητής και πατήρ πλήρης ημερών των τε Θεών ομού γεγονώς και των ανθρωπίνων ευκλεώς και μακαρίως όντως εξεδήμει προς Κύριον». Έμεινε λοιπόν ο άγιος Γρηγόριος παρά τον όσιο Νικόδημο επί μία τριετία (1319-1322).

Η μνήμη του οσίου Νικοδήμου τιμάται στις 11 Ιουλίου. Ακολουθία εποίησε ο υμνογράφος Χαραλάμπης Μπούσιας.